

Datum
2020-04-22Dnr/Beteckning
TSG 2020-718Ert datum
2020-01-24Er beteckning
Fi2019/03441/SFÖ

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2019:43 Med tillit följer bättre resultat - tillitsbaserad styrning och ledning i staten

Sammanfattning

Transportstyrelsen tillstyrker i huvudsak förslagen men har följande synpunkter

- Regeringen bör tydligare definiera vad som avses med tillitsbaserad styrning och ledning och ange vad som är den gemensamma grunden för alla myndigheter oberoende av uppdrag för att med utgångspunkt i definitionen kunna ange hur tillitsbaserad styrning och ledning ska tillämpas.
- Resultatet av myndigheternas arbete inom området bör utvärderas och omhändertas inom ramen för förslagen som utredningen lämnar.
- Innan regeringen går vidare med förslagen om att inrätta ett stöd till myndigheterna och en regeringsnära utvecklingsmiljö i form av en kommitté bör andra alternativa organisationsformer belysas ytterligare. Erfarenheter från många tidigare organisatoriska lösningar för liknande frågor bör tas i beaktande och ligga till grund för förslaget. Överväganden bör göras i syfte att föreslå en långsiktig organisatorisk lösning som skapar goda förutsättningar för myndigheterna till ett kontinuerligt, och hållbart utvecklingsarbete.

Transportstyrelsens synpunkter

Transportstyrelsen anser att det råder viss otydlighet kring begreppet tillitsbaserad styrning och ledning, både i vad begreppet omfattar men också i vad regeringen vill uppnå med arbetet. Det i sin tur skapar utmaningar för myndigheten i att forma ett konkret arbete kring de här frågorna som ger önskvärda resultat och effekter. En tydligare definition bör formuleras med utgångspunkt i det som utgör en gemensam grund för alla myndigheter. I övrigt behöver respektive myndighet arbeta med frågan kopplat till sitt

unika uppdrag. Om regeringen vill få till en förändring är det viktigt att regeringen utgår från en tydlig definition av begreppet och mot bakgrund av det signalerar att tillitsbaserad styrning och ledning fortsatt ska vara prioriterat.

Transportstyrelsen delar konstaterandet i betänkandet (avsnitt 1.8) om att det faktum att uppdraget inte utvärderat resultatet av myndigheternas arbete kan utgöra ett trovärdighetsproblem. Ett kritiskt förhållningssätt till området saknas, där olika typer av resultat och effekter redovisas och analyseras. Resultatet av myndigheternas arbete inom området bör utvärderas och omhändertas inom ramen för förslagen som utredningen lämnar.

I utredningen (avsnitt 3.5.1) konstateras att det krävs ett kontinuerligt, långsiktigt och hållbart utvecklingsarbete för att tillitsbaserad styrning och ledning ska få genomslag i hela den statliga förvaltningen. Ansvar för frågor av det här slaget har över tid haft många olika organisatoriska lösningar (ex KKR, Krus, Verva). Erfarenheter från att ha prövat olika lösningar bör omhändertas och utredningen bör tydliggöra hur dessa erfarenheter ligger till grund för de förslag som lämnas. Transportstyrelsen ser att den organisatoriska lösningen är en av förutsättningarna för att det ska vara möjligt att skapa kontinuitet, långsiktighet och hållbarhet och ge frågorna stabilitet och genomslag över tid.

I likhet med utredningen ser Transportstyrelsen att det finns flera redan etablerade myndigheter och aktörssamarbeten som arbetar med de frågor som förslaget innefattar, exempelvis Vinnova, Statskontoret, universitet och högskolor. I utredningens överväganden framgår att ingen av dessa har, med nuvarande förutsättningar, den samlade kompetens eller det uppdrag som krävs för att spänna över samtliga de sakområden som är aktuella inom tillitsbaserad styrning och ledning eller det behov av stöd och förändringsarenor som identifierats. I det förslag som nu lämnas vad gäller stödet till myndigheter framkommer exempelvis (i avsnitt 4.2.3) att det kan finnas en eventuell målkonflikt i att tilldela Arbetsgivarverket ansvar för stödet till myndigheterna och som är kopplad till myndighetens roll som en från regeringen fristående arbetsgivarorganisation och den arbetsgivarpolitiska delegationen. Transportstyrelsen delar denna farhåga. Vidare framgår (i avsnitt 4.2.3) att en tillitsbaserad styrning och ledning innefattar fler frågor än de som går att härröra till arbetsgivarpolitiken (exempelvis finansiell styrning, resultatstyrning, utvärdering, tillsyn och organisering). Innan regeringen går vidare med förslaget om att inrätta ett stöd för myndigheterna och en regeringsnära utvecklingsmiljö i form av en kommitté bör andra alternativa organisationsformer belysas ytterligare.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Jonas Bjelfvenstam. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog personaldirektör Jaana Elo och kompetensutvecklare Louise Moqvist, den senare föredragande.

Jonas Bjelfvenstam
Generaldirektör